

N:o 7.

Af herr **Wester**, om ändring af tullen å tagel.

Då vid förlidet års riksdag denna kammare med 67 röster emot 40 afslog en väckt motion om ändring af tullen å tagel, så anfördes såsom skäl härför, att om vi bättre bearbetade det svenska taglet, skulle det med lätthet kunna konkurrera med det utländska. Huru origtig en sådan uppfattning är, torde framgå af följande jemförande kalkyl öfver tillverkningskostnaden för förädlad vara i vårt land och i våra grannland Tyskland och Norge.

1:o) Den svenske fabrikanten betalar 100 kg. råvara		
å kronor 1,40 pr kg.	kronor	140: —
Arbetspenningar cirka	»	14: 50
Tull för råvaran å 20 öre pr kg.	»	20: —
		<hr/>
	kronor	174: 50
Afgår under bearbetningen 40 %, återstår 60		
kg. tagel, pris pr kg. kronor 2,91	»	174: 60
2:o) Den tyske fabrikanten betalar 100 kg. råvara		
å kronor 1,40 pr kg.	kronor	140: —
Arbetspenningar cirka	»	14: 50
		<hr/>
	kronor	154: 50
Afgår under bearbetningen 40 %, återstår 60		
kg. tagel, pris pr kg. kronor 2,57½	»	154: 50

3:o) Den norske fabrikanten betalar 100 kg. råvara	
à kronor 1,40 pr kg.	kronor 140: —
Arbetspenningar cirka	» 14: 50
	<hr/>
	kronor 154: 50

Afgår under bearbetningen 40 %, återstår 60
kg. tagel, pris pr kg. kronor 2,57½

» 154: 50

Alltså ställer sig, enligt ofvanstående kalkyl, priset på förtulladt och beredt tagel i *Sverige* för den svenske fabrikantens vara

pr kg. kronor 2,91

den tyske fabrikantens vara pr kg. » 2,57½

importtull till Sverige pr kg. » 0,20

kronor 2,77½

den norske fabrikantens vara pr kg. kronor 2,57½,

hvaraf framgår, att den svenske fabrikanten betalar i tull pr kg. 33½ öre, den tyske 20 öre och den norske ingenting. Häraf finner man, att konkurrensen med den utländske fabrikanten under nuvarande förhållanden är omöjlig. Det finnes många här i landet, som hafva full kännedom om hemligheten för råvarans beredning, och skulle snart nog flera fabriker uppstå, derest tullen för den förädlade varan vore jemförelsevis högre än tullen å råvaran, ty den svenske fabrikanten måste, trots 20 öres tull å råvaran, vända sig till utlandet för att erhålla en del råvara, beroende derpå, att vår allmoge icke kommit till insigt om råvarans värde och sålunda tillvaratager den så som bort ske, enär någon större efterfrågan gifvetvis icke kan förefinnas, så länge nuvarande tullsatser motverka en lönnande svensk tagelindustri.

Det är i allmänhet orimligt att sätta samma tull på råvaran som på den färdiga produkten, men detta får desto större inverkan, då det gäller en vara, der ända till 40 % bortgår under bearbetningen och förädlingen; tagelindustrien har därför, oaktadt den är en för vårt land så naturlig näring, som icke kräfver några stora anläggningskostnader eller dyrbara maskiner, fört en tynande tillvaro vid sidan af den utländska konkurrensen.

Vi se, huru tagelindustrien utvecklar sig i andra länder. Så skrifer t. ex. en fabrikant från Kitzingen (Bayern), att tillverkningen pr vecka är ungefär 12,000 kg., och då endast i Hamburg, Bremen och Hannover finnas 10 tagelspinnerier, kan man häraf finna, hvilken ofantligt stor affär denna branch är. Denna industri är värd att omhuldas äfven ifrån den

synpunkten, att den ofta lemnar arbetsförtjenst och utkomst åt den fattigaste och svagaste delen af landets befolkning.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt och med åberopande af den i ämnet vid föregående riksdag väckta motionen, får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville besluta följande förändrade lydelse af n:o 224 och n:o 225 uti vår nuvarande tulltaxa:

Här:

Tagel, spunnet.....	pr kg.	50 öre,
Oarbetadt	»	20 »
Andra slag: tagel, spunnet, äfven sådant inblandadt med växtfiber	»	50 »
Oarbetade, fria.		

Stockholm den 21 januari 1896.

J. F. Wester.

N:o 8.

Af herr **Björnin**, *angående läncunderstöd för enskilda jernvägsanläggningar på Gotland.*

Då den första sammanhängande planen till jernvägars anläggande på Gotland år 1874 uppgjordes, antog man, att behofvet af detta samfärdsmedel för hela ön borde tillgodoses genom en stambana af 3 fots spårvidd emellan Fårösund i norr och Burgsvik i söder, med sidobanor till Visby och Klintehamn på öns vestra kust samt Slite och Ronehamn på den östra. Den sammanlagda längden af de föreslagna banorna skulle hafva utgjort 171 kilometer. Men deraf har hittills blott en tredjedel kommit till